

Newsletter Nacionalnog CERT-a – CERT info

Sadržaj

Tema mjeseca: Dan sigurnijeg interneta.....	2
Konferencija „Potraga za boljim internetom“.....	3
Kratki prikaz programa konferencije.....	4
Digitalni sadržaji o temi mjeseca.....	9
Statistika obrađenih incidenata – siječanj 2025.....	9
Najava događanja	10
Prethodni brojevi	10

Tema mjeseca: Dan sigurnijeg interneta

[Dan sigurnijeg interneta](#) obilježava se drugog utorka u veljači kao dan posvećen podizanju svijesti o sigurnosti na internetu u više od 180 zemalja. Inicijativa je krenula prije više od 20 godina kao dio projekta EU SafeBorders 2004. godine koju je preuzela [mreža Insafe](#) kao jednu od svojih najranijih akcija 2005. godine. Danas je jedan od najvažnijih dana u kalendaru informacijske sigurnosti.

Na Dan sigurnijeg interneta ističe se važnost informiranja i educiranja korisnika svih uzrasta o prijetnjama poput online nasilja, opasnosti na društvenim mrežama i zaštite digitalnog identiteta. Kroz različite inicijative, cilj je omogućiti djeci i mladima da sigurno i odgovorno koriste digitalne alate, čime se doprinosi stvaranju sigurnijeg i pozitivnijeg internetskog prostora za sve, promovira se odgovorna uporaba informatičkih tehnologija među mladima te pružanje pomoći i podrške u zaštiti djece i mladih na internetu.

Cilj Dana sigurnijeg interneta je unaprijediti online sigurnost, s posebnim naglaskom na zaštitu djece i mladih. Svake godine, diljem svijeta, milijuni ljudi sudjeluju u različitim aktivnostima i događanjima koja promiču odgovornu i sigurnu uporabu interneta. Pod sloganom „[Potraga za boljim internetom](#)“ u Zagrebu je održana konferencija na kojoj su brojni stručnjaci, predstavili svoj rad i rezultate na stvaranju boljeg, sigurnijeg internetskog okruženja.

U nastavku vam donosimo kratki prikaz i osvrt na konferenciju „Potraga za boljim internetom“, digitalne sadržaje u kojima možete pronaći informaciju više o temama online zaštite te vidjeti najnovije trendove i statistike računalno-sigurnosnih incidenata koje je obradio Nacionalni CERT u siječnju 2025. godine.

Dan Sigurnijeg Interneta

Konferencija „Potraga za boljim internetom“

Udruga Suradnici u učenju, HAKOM, Centar za sigurniji internet i CARNET – Nacionalni CERT organizirali su 11. veljače 2025. konferenciju “Potraga za boljim internetom”, koja je okupila više od 150 stručnjaka, učitelja, nastavnika te učenika osnovnih i srednjih škola. Konferencija je bila posvećena važnosti sigurnosti na internetu, s naglaskom na prevenciju elektroničkog nasilja, zaštitu osobnih podataka djece i stvaranje sigurnog virtualnog okruženja.

Iako je održana u hibridnom formatu, okupljeni su raspravljali o prednostima i opasnostima interneta. Učenici su istaknuli prijetnje poput krađe osobnih podataka, elektroničkog nasilja (cyberbullying) i širenja lažnih informacija te naglasili važnost kritičkog pristupa sadržaju na mreži. Također, raspravljalo se o važnosti uloge roditelja u obrazovanju djece o sigurnosti na internetu. Stručnjaci su prikazali aktualne prijetnje na internetu, kao što su online zlostavljanje, cyber prijevare i krađa identiteta, te su prikazali neke preventivne mjere za zaštitu djece.

Poseban naglasak stavljen je na dezinformacije i ulogu kritičkog razmišljanja u korištenju interneta, posebno u kontekstu novih tehnologija poput umjetne inteligencije i *deepfake* sadržaja. Na konferenciji se raspravljalo o važnosti sigurnosti na internetu, zaštiti privatnosti, prepoznavanju lažnih vijesti i odgovornom ponašanju u digitalnom prostoru, s naglaskom na digitalno obrazovanje i podučavanje djece sigurnom korištenju interneta.

Na kraju je zaključeno kako je povjerenje između djece i roditelja ključ u zaštiti djece na internetu, a svi su pozvani na zajednički rad u stvaranju sigurnijeg digitalnog okruženja za buduće generacije.

Nataša Glavor, pomoćnica ravnatelja CARNET-a za Nacionalni CERT, istaknula je da su mladi posebno ranjivi na internetu zbog svoje zaigranosti i nepripremljenosti na prijetnje koje tehnologija donosi. Naglasila je važnost informiranja o kibernetičkim prijetnjama kako bi ih se moglo prepoznati i spriječiti.

Darko Rakić, predsjednik udruge Suradnici u učenju, upozorio je na opasnost dezinformacija na internetu, ističući da djeca previše vremena provode na društvenim mrežama i usvajaju informacije bez provjere. Potrebno ih je naučiti kritički razmišljati, posebno o novim tehnologijama poput umjetne inteligencije i *deepfakea*.

Tomislav Ramljak, ravnatelj Centra za sigurniji internet, naglasio je da je seksualno zlostavljanje djece na internetu velika prijetnja, te da je odnos povjerenja između djece i roditelja ključan za njihovu zaštitu.

Helena Pirnat Dragičević, Pravobraniteljica za djecu, pozvala je na izgradnju čvrstih odnosa s djecom kako bi zajedno istraživali digitalni svijet, uz poštovanje sigurnosti djece.

Kratki prikaz programa konferencije

Helena Valečić, udruga Suradnici u učenju - „18 godina osnaživanja djece i mladih za odgovorno korištenje tehnologija“

[Udruga "Suradnici u učenju"](#) bavi se promicanjem sigurnosti interneta te odgovornog korištenja digitalnih tehnologija. Odrasli bi trebali poduzeti nekoliko ključnih koraka kako bi internet postao sigurnije mjesto, poput educiranja djece o sigurnosti na internetu, postavljanja jasnih smjernica za korištenje tehnologije i nadzora njihova korištenja. Udruga promiče odgovorno i svrhovito korištenje tehnologija te stvara poticajno okruženje u kojem obrazovni stručnjaci mogu razmjenjivati iskustva, stjecati kvalitetne informacije i usavršavati se kroz cjeloživotno učenje. Glavna područja interesa uključuju sigurnost djece i mladih na internetu, računalno razmišljanje, programiranje, umjetnu inteligenciju i digitalne tehnologije u obrazovanju. Udruga je bila službeno vijeće za sigurniji internet (Safer Internet Committee) za Hrvatsku u okviru INSAFE-a, a također izdaje digitalni časopis "[Pogled kroz prozor](#)", u kojem je posvećen poseban broj aktivnostima za Dan sigurnijeg interneta. Taj časopis poziva učitelje da podijele svoje aktivnosti i iskustva.

Jasminka Lacmanović, Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti - HAKOM - „Ključevi sigurnog interneta“

[HAKOM](#) je još 2011. godine započeo aktivnosti obilježavanja Dana sigurnijeg interneta. Krenuli su s letkom, a danas su razvili interaktivnu brošuru s važnim informacijama o [sigurnosti na internetu](#). Izradili su i aplikaciju "[Susretnica](#)", koja pruža smjernice o tome kako se ophoditi s osobama s invaliditetom. Aktivno surađuju s djecom i školama, te sudjeluju u radio i TV emisijama kako bi podigli svijest o sigurnosti na internetu. Također, uključeni su u izradu Nacionalnog programa za djecu i mlade u digitalnom okruženju. Napominju da su roditelji odgovorni za praćenje aktivnosti svoje djece na društvenim mrežama. Osim toga, roditelji mogu operatoru prijaviti da će uređaj koristiti dijete, čime mogu postaviti ograničenja poput zabrane pozivanja brojeva s posebnim tarifama, blokiranja neprimjerenog sadržaja i ograničenja potrošnje.

Sandra Špoljarić, CARNET – Sektor Nacionalni CERT - „Internet nije odgovor – kritičko razmišljanje i sigurnost u digitalnom obrazovanju“

Predavanje je bilo usmjereno na povezanost kritičkog razmišljanja i sigurnosti u digitalnom okruženju, s posebnim naglaskom na izazove u obrazovanju, poput prekomjernog korištenja interneta, prepoznavanja lažnih vijesti, etičke uporabe IKT-a i preopterećenja informacijama. Sudionici su imali mogućnost naučiti inovativne pristupe za poticanje kritičkog razmišljanja i digitalne sigurnosti, uključujući metode zaštite privatnosti i odgovornog dijeljenja sadržaja na internetu.

Tea Čičić, Centar za sigurniji internet - „Transformacija digitalne sigurnosti: Pregled rada Centra za sigurniji internet u 2024. godini“

Glavna područja rada [Centra za sigurniji internet](#) obuhvaćaju šest ključnih kategorija: savjetovanje za mlađe punoljetnike s problemima u ponašanju, poludnevni boravak za djecu i mlade s problemima u ponašanju, rad s raseljenim osobama iz Ukrajine, pomoć u slučajevima nestale djece, trgovine djecom, djece bez pratnje i djece azilanata, te savjetovanište za djecu, mlade i obitelj. Najpoznatija usluga Centra je savjetovanje uživo i putem besplatne anonimne linije. Ključne aktivnosti koje su proveli uključuju Mrežu najvažnijih influencera, projekt Cyber Guard 2024 i besplatnu video igru "[Bolji online svijet](#)", koja se fokusira na sigurnost na internetu.

Iva Turčin, A1 Hrvatska d.o.o. - „Koliko znamo o sigurnosti na internetu“

Predstavljanje platforme *Bolji online* koja pruža sigurno, pozitivno i odgovorno korištenje interneta, educirajući korisnike o sigurnosti na mreži. Cilj je osvježiti svijest o odgovornom korištenju tehnologije te omogućiti sigurniji online prostor kroz suradnju s Centrom za sigurniji internet. Prema istraživanjima, 92% roditelja ne koristi aplikacije za zaštitu djece na internetu, a mnogi nisu svjesni što djeca rade online. Kako bi se ovo promijenilo, pokrenuta je kampanja "[Koja je cijena jednog lajka?](#)", koja potiče roditelje da razgovaraju s djecom o sigurnosti na internetu. Influenceri sudjeluju u edukaciji, pomažući im razumjeti koji je sadržaj primjeren za dijeljenje. Svaki influencer koji sudjeluje u kampanji dobije certifikat. Također, kreirali su online igru koja djecu uči o opasnostima na internetu i kako biti odgovoran online. U suradnji s Centrom za sigurniji internet, otvorena su savjetovaništa koja nude dodatnu podršku i edukaciju.

Sanja Radić Bursać, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet u suradnji s Hrvatskim Telekomom d.d. - „Alati za moderno doba“

Preventivni program fokusira se na upozoravanje na negativne aspekte pretjeranog korištenja interneta i povezane rizike, ali također ističe i pozitivne strane interneta, poput informiranja, učenja, virtualnog druženja i komunikacije. Program "[Alati za moderno doba](#)" pomaže sudionicima u razvoju socijalno-emocionalnih vještina, učenju kako se oduprijeti pritiscima, kritičkom promišljanju, izgradnji interpersonalnih odnosa i medijskoj pismenosti. Također pruža strategije za brigu o cjelokupnom zdravlju. Edukacije se provode i za učitelje, nastavnike te stručne suradnike kako bi se unaprijedile njihove vještine i sposobnosti u vođenju preventivnih aktivnosti.

Inga Krpan, Telemach Hrvatska d.o.o. - „Zdravim navikama potičemo ravnotežu između digitalnog i stvarnog svijeta“

Telemach svojim djelovanjem nastoji uspostaviti ravnotežu između digitalnog i stvarnog svijeta, aktivno podupirući sport i njegov razvoj. Kao zlatni sponzor Sportskih igara mladih, Telemach ističe važnost sporta u životima mladih, jer sport ne samo da doprinosi tjelesnoj aktivnosti, već i socijalnoj i emocionalnoj ravnoteži. Kroz podršku reprezentacijama rukometa i vaterpola, Judo savezu, Zakladi Marin Čilić i mnogim drugim inicijativama, Telemach aktivno doprinosi promicanju sportskih vrijednosti. Također, podržavajući e-sport, Telemach potiče razvoj digitalne pismenosti i moderne tehnologije, čime omogućava mladima da se razvijaju u oba svijeta - fizičkom i digitalnom.

izv. prof. dr. sc. Marin Vuković, Sveučilište u Zagrebu Fakultet elektrotehnike i računarstva - „Kalkulator privatnosti“

[Kalkulator privatnosti](#) pomaže korisnicima u razumijevanju koliko podataka o njima prikupljaju različite usluge i kako ti podaci mogu biti korišteni. Iako prikupljanje podataka može omogućiti poboljšanje usluga, ono također nosi rizik od ugroze privatnosti. Odreći se dijela privatnosti nužno je za pristup mnogim uslugama, no što više podataka netko zna o nama, to je veća mogućnost da nas izmanipuliraju ili prevare. Cilj kalkulatora privatnosti je educirati korisnike o važnosti zaštite podataka i potencijalnim rizicima u slučaju njihove kompromitacije. Primjeri prijevara mogu pomoći u ilustraciji tih opasnosti. Kroz upitnike koji se provode prije i poslije edukacije, korisnici mogu bolje razumjeti prijetnje i kako se zaštititi.

Katarina Blažina Mukavec, Društvo za komunikacijsku i medijsku kulturu i Djeca medija - „Međuvršnjačko elektroničko nasilje – prevencija ili intervencija?“

Rad na terenu s djecom uključuje praćenje njihovih ponašanja i trendova, a ključni fokus je na prevenciji vršnjačkog nasilja, posebno onog koje se događa na društvenim mrežama. Elektroničko nasilje često se smatra manje ozbiljnim, no ono je jednako štetno kao i nasilje u fizičkom svijetu, a ponekad i opasnije. Na društvenim mrežama poput Snapchata, gdje poruke nestaju, počinitelji se ohrabruju na govor mržnje i *seksting*, čineći ovu mrežu jednom od najopasnijih za mlade. U okviru prevencije, važno je educirati djecu, roditelje, odgojno-obrazovne djelatnike i širu javnost o opasnostima, uz jasno definiranje pravila i dosljedan nadzor. Inicijative poput [„UHO – utočište hrabrih“](#) omogućuju online prijavu nasilja, čime se potiče aktivno suočavanje s problemima na internetu.

Valerija Golubić, Ravnateljstvo policije, Uprava kriminalističke policije, Služba kibernetičke sigurnosti - "Što se zbiva „online“ – perspektiva policije"

Istraživanje kaznenih djela seksualnog zlostavljanja djece online pokazuje ozbiljan problem, jer djeca često postaju žrtve predatora. Specijalizirani policijski službenici za maloljetničku delikvenciju suočavaju se s izazovima u otkrivanju ovih prijetnji. Djeca nisu svjesna opasnosti interneta – dijele uvredljive sadržaje, nasilničke snimke i seksualizirane slike, ne shvaćajući da to ostaje online zauvijek. Bez roditeljskog nadzora, često postaju članovi grupa koje dijele neprimjereni sadržaj ili objavljuju vlastite. Mamljenje djece putem lažnih profila (*grooming*) sve je češće, a djeca postaju ranjiva na atraktivne osobe koje traže neprimjerene sadržaje. Dijeljenje takvih sadržaja može završiti u rukama policije. Problem predstavljaju i fotografije generirane umjetnom inteligencijom koje se koriste kao mamac. U posljednjih pet godina, porastao je broj djece koja stvaraju i dijele neprimjereni sadržaj, dok raste i broj počinitelja mlađe dobi.

Andrea Pacadi Radičević, Gen Z Akademija - "Be Smart, Be Safe, Be Cool"

Be Smart, Be Safe, Be Cool projekt je Mood Medie u suradnji s A1 i Centrom za sigurniji internet osmišljen kako bi kreatori video sadržaja, zajedno s Centrom, provodili edukativne panele u osnovnim školama. Cilj je povećati svjesnost učenika o sigurnom korištenju interneta te poticati razvoj zdravih navika i odgovornog ponašanja online.

izv. prof. dr. sc. Lucija Vejmelka, Studijski centar socijalnog rada, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu - „Potraga za boljim internetom: traganje za izgubljenim blagom ili postavljanje putokaza za budućnost?“

Ključna poruka izlaganja: održavanje digitalne dobrobiti izazov je i za odrasle, a samokontrola je ključna. Digitalna dobrobit je važan aspekt dječje dobrobiti, a sva događanja u digitalnom prostoru odnose se na prava i zaštitu djece prema Konvenciji o dječjim pravima. Potrebno je razviti digitalnu otpornost, sposobnost prepoznavanja štetnog sadržaja i odgovornog reagiranja. Djeca sve više normaliziraju rizike, a ovo je poziv na suradnju na svim razinama.

Arjana Blažić, prof., Udruga Suradnici u učenju - „Sigurnost na internetu u doba umjetne inteligencije“

Udruga Suradnici u učenju predstavila je [priručnik Umjetna inteligencija u obrazovanju](#) s konkretnim primjerima korištenja umjetne inteligencije (AI) u nastavi, ističući etičke izazove i aktivnosti za učenike. AI je u škole ušla "na stražnja vrata", jer učenici koriste ove tehnologije prije mnogih odraslih. Korištenje AI nosi visoke rizike, stoga je nužno educirati se i odgovorno je koristiti. Iako učenici AI koriste za pomoć u pisanju zadaća, smanjenje dosade ili šalu (19%), važno je uvijek provoditi etičke provjere i biti informirani o mogućnostima alata. Potrebno je uspostaviti mehanizme nadzora i kontrole.

Snimku dijela konferencije koji se održao uživo možete pogledati na poveznici: <https://www.youtube.com/live/ZCQG1HnWix8>

Udruga Suradnici u učenju nastavila je program konferencije online: <https://www.youtube.com/playlist?list=PLfQLEwaZE1phx3s6UYRbjzaalWWLZcNwm>

Digitalni sadržaji o temi mjeseca

Donosimo vam sadržaje koje možete preuzeti i slobodno koristiti za vaše daljnje upoznavanje s temom mjeseca ili za predstavljanje teme u vašem radnom ili privatnom okruženju.

[Ključevi sigurnog interneta](#) – brošura

[Sigurna knjižica](#) – priručnik o kibernetičkoj sigurnosti

[Cybersecurity Ninja](#) – priručnik o kibernetičkoj sigurnosti za učenike i učitelje

[Digitalni priručnik za mlade – Reagiram na nasilje](#)

[Igra Interland](#) - online avantura u kojoj najmlađi uče o sigurnosti na internetu i digitalnom građanstvu

Statistika obrađenih incidenata – siječanj 2025.

Prema dostupnim statistikama Nacionalnog CERT-a za siječanj 2025. godine vidljivo je kako je najveći broj prijavljenih i obrađenih incidenata u kategoriji „neželjene poruke“.

Neželjene poruke	33	23%
Phishing napad	25	17%
Neovlaštena izmjena sadržaja	22	15%
Ostale vrste financijski motiviranih prijevara	20	14%
Napadačka infrastruktura	14	10%
Pogađanje pristupnih podataka	10	7%
Poslovne prijevare	9	6%
Kompromitiran uređaj	3	2%
Ostalo	3	2%
Krađa pristupnih podataka	2	1%
Krađa podataka	1	1%
Pokušaj iskorištavanja ranjivosti	1	1%
Ucjenjivački napadi	1	1%
Ukupno	144	

Newsletter Nacionalnog CERT-a – CERT info - veljača 2025.

Najava događanja

15. 3. 2025. – Svjetski dan potrošača

31. 3. 2025. – Svjetski dan sigurnosnih kopija

Prethodni brojevi

[Newsletter Nacionalnog CERT-a – CERT info - siječanj 2025.](#)